

“Cal diferenciar esbart d'un grup de dansa”

L'Eulàlia Hortal ha fomentat l'ensenyament i la recuperació de danses gairebé oblidades. Foto: J.B.B..

L'estima per la dansa tradicional i popular li ve de quan tenia quatre o cinc anys, influenciada per l'ambient cultural que es respirava a casa seva. L'Eulàlia (Anglès, 1941) va desenvolupar la seva etapa de balladora amb l'esbart del seu poble fins que el 1965 es casa i s'instal·la a Palafrugell. Al Baix Empordà funda l'Esbart Mestre Sirès, i després de trenta anys d'estar-ne al capdavant com a directora, està preparant el seu relleu i fa repàs de les arrels dansaires de la cultura popular i tradicional. Quan es va començar a interessar per la dansa tradicional i popular? Els meus pares sempre han sigut persones que han defensat molt la cultura. I a casa, teníem el cafè, el cinema, i un piano, de quan les pel·lícules eren mudes. Per acabar de situar-ho, he de dir que

m'hi vaig afeccionar perquè la meva tia tocava el piano, i venia el senyor Figueres a assajar amb la joventut que volia aprendre a fer dansa tradicional i popular. Jo llavors era molt petita, i quan faltava alguna noia, sempre m'hi posava. A m'és, sempre feia preguntes interessant-me per tot el que feia referència a la cultura tradicional i popular. Tot plegat, va fer que el senyor Figueres m'agafés una mica sota el seu patrocini, i em va ensenyar, a còpia dels anys, tot el que sabia. Que era molt, el que sabia. Com era aquella època? En la dècada de 1950, les coses encara eren de molt mal passar, tot i que, de fet, ens deixaven ballar les mateixes danses que encara es ballen avui en dia. Era un temps en què es podien ballar les danses de la cultura popular i tradicional a través dels Coros y Danzas i la Secció Femenina. Però no es podia ballar amb nois. O sigui que érem dones amb pantalons, que havíem de formar parella de ball amb altres noies. Encara recordo quan venia el sastre a prendre les mides a les noies que els tocava fer de noi, que ho havia de fer amb tota la prudència del món, amb les noies assegudes en una cadira... I en el cas de la Secció Femenina, val a dir que els seus caps triaven les danses que els semblaven més prudents... Per a vostè la dansa és una necessitat? Sí, perquè el que veia era que tot això quedava fosc, perdut en el temps i, per tant, era una necessitat fer viva la nostra cultura. Quan els meus fills van deixar de ser nadons, em vaig poder tornar a dedicar una mica més al món de la dansa tradicional i popular. I de balladora, a dinamitzadora de la cultura popular i tradicional... Sí, ha estat d'una forma subtil que ha anat entrant tot aquest sentiment en mi, en veure Catalunya tan abandonada i que tota aquesta riquesa de la seva cultura popular i tradicional es perdia. Això va ser el que em va motivar a moure-ho en arribar a Palafrugell. I és clar, com he tingut la sort que he tingut mestres que m'han ensenyat a fer el treball de camp, tot plegat ha sigut una forma no oficial però sí oficiosa, que ha anat vivint amb mi. Posteriorment sí que

ja vaig començar a fer cursos de pedagogia per a la mainada per poder tirar endavant classes i iniciatives diverses sempre en el treball de recerca i divulgació de la cultura popular i tradicional. En l'evolució mateixa del poble català, no li sembla que a aquests esbarts que s'inspiren en les danses populars i tradicionals però en la manera de fer d'ara, i en la creativitat que representa, també se'ls ha de permetre evolucionar? No dic pas que estigui malament que evolucionin, en un moment d'evolució. Però la major part d'aquests grups fan espectacles de dansa que no formen part de les danses populars i tradicionals. I això, per respecte, s'ha d'explicar. No s'ha de confondre la gent. Aquest és el meu punt de vista. Sóc de les persones que es reafirmen que els esbarts es van formar per preservar els balls que s'estaven perdent. Llavors, ara, la gent s'inventa els balls, i això no té cap mèrit com a grup tradicional de dansa. El que és un esbart, es va pensar per ballar les danses antigues que es van anar a buscar poble per poble a fi de poder-les portar com més endavant millor. Perquè en l'essència de la nostra forma de ser, d'interpretar un ball, pots entendre la forma de ser del poble català.

Publicat a:

- El Punt Barcelona 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Barcelonès Nord 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Comarques Gironines 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Maresme 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Penedès 20-10-2010 Pàgina 19
- El Punt Vallès Occidental 20-10-2010 Pàgina 19